

ผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่ออุตสาหกรรม
เดินทางและขนส่งของประเทศไทย

นางสาว ชุติพร เปี่ยมสมบูรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชาพาณิชยศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๘

000699

I15532057

THE EFFECTIVENESS OF THE DEVELOPMENTAL PLAN OF
TOURIST INDUSTRY TO TRAVELLING AND TRANSPORTATION
INDUSTRY IN THAILAND

Miss Chuleeporn Piemsomboon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Commerce

Department of Commerce

Graduate School

Chulalongkorn University

1977

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตร ปริญญาโทมหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เดาวัดย์ นันทากิจวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดาวร ฉวรรณกุล)

.....กรรมการ
(โสภาส เนตรอำไพ)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดาวร ฉวรรณกุล

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์ เรื่อง ผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่ออุตสาหกรรม
เดินทางและขนส่งของประเทศไทย
โดย นางสาว ชุติพร เปี่ยมสมบูรณ์
แผนกวิชา พาณิชยศาสตร์

บทคัดย่อภาษาไทย

ก

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ง

คำขอบคุณ

ฉ

รายการตารางประกอบ

ช

รายการภาพประกอบ

ญ

บทที่

๑ บทนำ

๑

๒ ความสัมพันธ์ระหว่างอุตสาหกรรมท่องเที่ยวกับอุตสาหกรรม
เดินทางและขนส่ง

๑๘

ความสัมพันธ์ตามหลักวิชาการท่องเที่ยว

๑๘

ความแตกต่างของคำว่า "การเดินทาง" และ
"การท่องเที่ยว"

๒๑

ความหมายของคำว่า "อุตสาหกรรม"

๒๗

๓ การพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีผลต่ออุตสาหกรรมเดินทางและ
ขนส่งโดยทั่วไปของประเทศไทย

๒๘

ผลของการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อการ
เดินทางและขนส่งทางอากาศ

๔๕

ผลของการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อการ
เดินทางและขนส่งทางบก

๖๘

กิจการรถไฟ

๖๘

กิจการขนส่งทางถนน

๘๐

บทที่	หน้า
ผลของการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่มีต่อการเดินทางและขนส่งทางน้ำ	๑๑๔
๔ ผลการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัด เชียงใหม่ที่มีต่อการพัฒนาการเดินทางและขนส่ง ทางอากาศ	๑๓๐
กรณีตัวอย่าง "การขยายสนามบินเชียงใหม่และการพัฒนา การขนส่งทางอากาศของภาคเหนือ"	๑๓๕
ความเป็นมาของการพัฒนาการขนส่งทางอากาศ ของภาคเหนือ	๑๔๐
แนวทางในการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูล การขนส่งทางอากาศ	๑๔๔
โครงการพัฒนาสนามบินเชียงใหม่	๑๔๖
ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการขนส่งทางอากาศของ เชียงใหม่	๑๕๘
บทสรุป	๑๖๓
บทบรรณานุกรม	๑๗๕
ประวัติการศึกษา	๑๘๘

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : ผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อ
อุตสาหกรรมเดินทางและขนส่งของประเทศไทย
ชื่อ : นางสาวสุดีพร เปี่ยมสมบูรณ์
แผนกวิชา : พาณิชยศาสตร์
ปีการศึกษา : ๒๕๑๘

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีความมุ่งหมายที่จะกล่าวถึงบทบาทของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีผลปรากฏแก่ประชาชนในวิถีทางของการปรับปรุงและพัฒนาอุตสาหกรรมเดินทางและขนส่งของประเทศไทย

วิทยานิพนธ์นี้ แบ่งออกได้เป็น ๕ บท โดยมีบทนำเป็นบทที่ ๑ และบทสรุปอยู่ตรงหาก บทนำกล่าวถึงความเป็นมาของปัญหาในการวิจัย วัตถุประสงค์ ขอบเขตและวิธีการดำเนินการวิจัย บทที่สองกล่าวโดยย่อถึงความสัมพันธ์ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมเดินทางและขนส่ง พร้อมทั้งอธิบายความหมายของคำบางคำเพื่อเป็นการวางพื้นฐานความเข้าใจอันดีก่อนที่จะกล่าวถึงผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในลำดับถัดไป บทที่สามกล่าวถึงผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่ออุตสาหกรรมเดินทางและขนส่งโดยทั่ว ๆ ไป อันประกอบด้วย การขนส่งทางอากาศ กิจการรถไฟ การขนส่งทางถนน และทางน้ำ พร้อมทั้งยังได้สอดแทรกปัญหาและข้อเสนอแนะไว้อีกด้วย บทที่สี่เป็นบทที่กล่าวถึง "กรณีตัวอย่าง" (Case Study) ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนากิจการทางคมนาคม เดินทางขนส่งทางอากาศ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ ตอนที่ห้าบทที่สี่ คือ การสรุป "กรณีตัวอย่าง" เพื่อให้เห็นความเคลื่อนไหวของระบบการเดินทางและขนส่ง พร้อมทั้งผลทางอ้อมในท่านอื่น ๆ ที่ติดตามมาด้วย เช่น ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น บทสรุปได้กล่าวสรุปผลของการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทั้งหมดที่มีต่ออุตสาหกรรมเดินทางและขนส่ง พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีดำเนินงานของอุตสาหกรรมทั้งสองประเภทดังกล่าวนี้ ให้อยู่ในลักษณะอันก่อให้เกิดระบบการประสานงานที่ดีอีกด้วย

Thesis Title : The Effectiveness of the Developmental Plan
of Tourist Industry to Travelling and
Transportation Industry in Thailand

Name : Miss Chuleeporn Piemsomboon

Department : Commerce

Academic Year : 1976

ABSTRACT

The purpose of this research is to make a detailed study of the role of tourist industry development that affects the improvement and development of travelling and transportation industry of Thailand.

The thesis is divided into 5 chapters excluding the conclusion. The introduction in the first chapter is a survey of the problems, the aim, the scope and the research methods of this thesis. The second chapter presents the relationship between tourist industry and travelling and transportation industry including the meaning of some words in order to provide the reader with the basic knowledge of this topic. The third chapter is concerned with the effectiveness of the developmental plan of tourist industry to travelling and transportation industry in various respects which may be by air, rails, roads, rivers and canals, and also gives some problems and suggestions. Chapter IV concerns with "CASE STUDY" about the improvement and development activities of air transportation that is resulted from the development of tourist industry in Chiangmai and shows the details as set out in Chapter IV by providing the conclusion of "CASE STUDY" in order to show the movement of travelling

and transportation systems including the indirect way which may affect the national economy and society. The conclusion summarizes the total effectiveness of tourist industry development to travelling and transportation industry and also gives the writer's point of view on how to manage the business of these industries, as mentioned before, through the system of "close co-operation".

คำขอบคุณ

นอกจากนี้จากกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสมองของผู้เขียนแล้ว วิทยานิพนธ์เล่มนี้มิอาจสำเร็จได้หากผู้เขียนมิได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือจากคุณโอภาส เนตรอำไพ หัวหน้าส่วนส่งเสริมการทองเที่ยวภายในประเทศ องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งตลอดเวลาได้ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้เขียนในทุก ๆ ด้าน ตั้งแต่คำแนะนำในการหาแหล่งค้นคว้าเอกสารและหนังสืออ้างอิง ตลอดจนได้ให้ยืมหนังสืออ้างอิงบางเล่มซึ่งเป็นหนังสือที่หายาก และในระหว่างการดำเนินงานวิจัย ท่านได้สละเวลาของท่านมาทำการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้อย่างละเอียด ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ถาวร นววรรณกุล อาจารย์ประจำคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยของผู้เขียน ท่านได้ให้กำลังใจและสนับสนุนการวิจัยของผู้เขียน ตั้งแต่การขออนุมัติในหัวเรื่องวิทยานิพนธ์ จนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยมาด้วยดี ท่านได้ให้ความช่วยเหลือในด้านการแนะนำ ตลอดจนให้คำปรึกษาต่าง ๆ นอกจากนี้ท่านสละเวลาของท่านมาตรวจแก้ไขสำนวนภาษาในการเขียนวิทยานิพนธ์ให้อีกด้วย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างมากต่อท่านอาจารย์พรเทพ เศรษฐ์นันท์ ข้าราชการชั้นเอก กรมการขนส่งทางบก ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนเป็นอย่างดีในด้านหนังสืออ้างอิง ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทางบก ตลอดจนให้คำแนะนำอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนเป็นอันมาก

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณคุณชาญ อมตวิวัฒน์ ผู้ช่วยสมุหบัญชี ธนาคารกรุงไทย จำกัด สาขาดอนเมืองบุรีรัมย์ ที่ได้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกหลายประการในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางการธนาคาร พร้อมทั้งคุณสุวรรณา เทภาสิต บรรณารักษ์ห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้ช่วยจัดเรียบ

เรียงวิทยานิพนธ์และสละเวลามาเพื่อช่วยเป็นธุระตรวจความเรียบร้อยในการ
พิมพ์วิทยานิพนธ์เล่มนี้ด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณต่อเจ้าหน้าที่ในหน่วยราชการบางหน่วย
ที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการค้นคว้าเอกสาร เช่น
เจ้าหน้าที่ห้องสมุดกองการส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หอสมุด
ธนาคารแห่งประเทศไทย กรมการขนส่งทางบก การรถไฟแห่งประเทศไทย
และบริษัทเดินอากาศไทย จำกัด เป็นต้น

รายการตารางประกอบ

ตารางประกอบที่		หน้า
๑	รายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทย	๘
๒	จำนวนนักท่องเที่ยวและอัตราการเพิ่ม	๙
๓	จำนวนนักท่องเที่ยวของประเทศไทย เปรียบเทียบกับประเทศอื่นในเอเชีย	๑๐
๔	รายได้จากการท่องเที่ยวเกี่ยวกับอุตสาหกรรมชา ระเงินของประเทศ	๑๑
๕	การจัดศูนย์กลางทางการท่องเที่ยว และเมืองบริวารในแต่ละภาค	๓๔
๖	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวปี พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยสถาบันอื่น ๆ	๔๑
๗	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวในระยะของ แผนก ๑ ฉบับที่ ๔	๔๒
๘	การพยากรณ์นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทย แยกประเภทตามตลาดที่สำคัญ	๔๓-๔๔
๙	ลักษณะของการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใน ประเทศไทย	๔๗
๑๐	บริษัทการบินที่มีสายการบินประจำ มีกำหนด ที่ทำการบินมาแวะลง ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพ ๑ ๔๘-๕๐	

ตารางประกอบที่

หน้า

๑๑	เครื่องบินของบริษัทการบินเช่าเหมา ที่ทำการบินมาแวะลง ณ ท่าอากาศยาน กรุงเทพ ฯ	๕๑-๕๒
๑๒	จำนวนเที่ยวบินจากประเทศต่าง ๆ ปี พ.ศ. ๒๕๑๘	๕๓
๑๓	จำนวนผู้โดยสารที่ใช้บริการ บริษัทเดินอากาศ ไทยจำกัด ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘-๒๕๑๘	๕๘
๑๔	สัดส่วนของการโดยสารรถไฟชั้นต่าง ๆ ปีงบประมาณ ๒๕๑๔-๒๕๑๗	๗๕
๑๕	ธุรกิจนำเที่ยวที่ได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาล	๘๗
๑๖	นักท่องเที่ยวที่มาประเทศไทยเปรียบเทียบกับ ประเทศอื่นในเอเชียในปี พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๑๘ และอัตราเพิ่ม	๑๔๒
๑๗	จำนวนวันพักโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวใน ประเทศไทย	๑๓๒

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบที่		หน้า
๑	บุคลากรท่องเที่ยวของประเทศไทย	๑๒
๒	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย และรายได้จากการท่องเที่ยว ปี ๒๕๐๓-๒๕๑๓	๑๓
๓	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบต่าง ๆ ของ การท่องเที่ยว	๑๔
๔	แบบจำลอง (MODEL) ของการพัฒนาเมือง เพื่อการท่องเที่ยว	๓๕
๕	กราฟแสดงลักษณะของการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ในประเทศไทย	๔๘
๖	NATIONAL AIRWAYS ON 1-1-1975	๕๘
๗	NATIONAL RAILWAYS ON 1-1-1975	๗๒
๘	รายได้ของการรถไฟตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๘	๗๗
๙	OPERATING REVENUES AND OPERATING EXPENSES	๘๐
๑๐	PERCENTAGES OF EARNING FROM EACH SERVICE TO TOTAL OPERATING REVENUES	๘๑
๑๑	NATIONAL HIGHWAY ON 1-1-1975	๘๒
๑๒	เส้นทางเดินเรือทางทะเลที่ควรพัฒนา	๑๑๕
๑๓	แผนที่แสดงเส้นทางการบินที่สามารถดึงดูด นักท่องเที่ยวต่างประเทศ	๑๔๕